

Parlamentul României
Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE
referitoare la

**Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a
Mecanismului pentru interconectarea Europei pentru perioada 2028 - 2034, de
modificare a Regulamentului (UE) 2024/1679 și de abrogare a Regulamentului (UE)
2021/1153
COM(2025) 547 final**

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității* anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/359/22.10.2025,
Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. - Senatul României

(1) Constată că Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului pentru interconectarea Europei pentru perioada 2028 - 2034, de modificare a Regulamentului (UE) 2024/1679 și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/1153 - COM(2025) 547 final –respectă principiile subsidiarității și proporționalității.

(2) Consideră:

1) de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:

- a) pentru România este important faptul că a fost menținut un instrument dedicat la nivelul UE pentru infrastructura de transport și energie (separat de pachetele naționale de investiții), având în vedere decalajele structurale de infrastructură din regiunile estice ale UE, poziția strategică a țării noastre la granița externă a UE și necesitatea consolidării securității în regiunea Mării Negre;
- b) un aspect relevant (nefavorabil) pentru România este faptul că în propunerea de regulament privind CEF3 (Mecanismul pentru Conectarea Europei) nu se mai face referire la includerea de alocări din Fondul de Coeziune în bugetul CEF Transport, care ar fi permis, pentru statele membre eligibile, sume pre-allocate și rate de finanțare de la UE de până la 85% (România avea alocări 964,5 mil Euro în CFM 2021-27, respectiv 1,2 mld Euro în CFM 2014-2020);
- c) infrastructura de transport și energie vor fi sprijinite atât prin CEF3, cât și prin alte

programe și instrumente ale UE (precum Planurile de parteneriat naționale și regionale, Fondul European de Competitivitate, Programul-cadru Orizont Europa), astfel încât este extrem de importantă utilizarea cât mai eficientă a acestor instrumente;

- 2) în conformitate cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, că:
 - a) pentru a realiza o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, UE are nevoie de o infrastructură actualizată, de înaltă performanță și rezilientă, care să ajute la conectarea și integrarea sectoarelor de transport și energie pe întreg teritoriul Uniunii;
 - b) rețelele transeuropene de transport și energie de mare capacitate sunt necesare și pentru a spori reziliența și pregătirea în domeniul apărării militare a UE;
- 3) că, similar cu Ministerul Apărării Naționale, propunerea de Regulament reprezintă mai mult decât un program financiar pentru infrastructură, întrucât constituie un demers strategic, prin care UE recunoaște stringența de a integra infrastructura civilă și militară într-o arhitectură comună de securitate, prin recunoașterea explicită a necesității modernizării rețelelor de transport pentru a facilita deplasarea rapidă și sigură, consacrarea ideii de infrastructură cu dublă utilizare civilă și militară, promovarea principiului securității energetice ca esențial pentru funcționarea infrastructurilor critice, pentru mobilitatea unităților și reziliența operațională, inovarea și digitalizarea în sprijinul apărării, precum și prin combinarea fondurilor publice și private și atragerea de capital prin Fondurile Europene de Investiții pe Termen Lung – ELTIF, care reduc riscul investițional;

(3) Subliniază:

- 1) în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - a) suma consistentă alocată pentru sprijinirea infrastructurii transfrontaliere cu dublă utilizare pentru mobilitatea militară, precum și faptul că pot participa și state candidate, poate spori șansele de reușită a proiectelor la care va participa România;
 - b) în cadrul negocierilor pentru CEF3, România este interesată de aspecte precum obținerea unei componente financiare dedicate pentru statele din estul UE, modernizarea punctelor de trecere a frontierei din estul UE, conexiuni feroviare și rutiere interoperabile pentru îmbunătățirea conectivității cu Ucraina, Republica Moldova și Balcanii de Vest, sprijinirea modernizării infrastructurii existente;
- 2) pe aceeași linie cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, că:
 - a) CEF se axează pe proiecte care generează cea mai mare valoare adăugată europeană și catalizează investițiile către proiecte cu impact transfrontalier și sisteme interoperabile, contribuind la depășirea problemelor de coordonare ce decurg din natura multi – jurisdicțională a proiectelor;
 - b) CEF ar trebui să fie utilizat pentru a oferi soluții la disfuncționalitățile pieței, sau la situațiile de investiții sub nivelul optim, în mod proporțional, fără a se suprapune cu finanțările private și fără a exclude aceste finanțări;
- 4) la unison cu Ministerul Apărării Naționale, că:
 - a) documentul confirmă o schimbare de paradigmă la nivel european, întrucât

infrastructura nu mai este percepută doar ca un factor economic, ci ca un element de securitate și apărare; astfel, mobilitatea militară devine o prioritate, interoperabilitatea cu NATO este consolidată, iar reziliența infrastructurii la amenințări hibride este integrată între obiectivele programului;

- b) CEF se profilează ca un instrument de integrare strategică, prin care UE își consolidează capacitatea de apărare colectivă, fără a duplica structurile existente, ci prin completarea și sprijinirea acestora;
- c) prin accentul pus pe mobilitatea militară, pe infrastructura cu dublă utilizare și pe reziliența la amenințări hibride, propunerea de Regulament reflectă poziția UE în fața realităților geopolitice actuale;
- d) dintr-o perspectivă militară europeană, CEF este un catalizator al cooperării civile și militare, un instrument de consolidare a autonomiei strategice și o garanție a faptului că infrastructura UE nu servește doar prosperității economice, ci și apărării și securității UE;

Art. 2. - Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința dinoctombrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

**Președintele Senatului
Mircea ABRUDEAN**

București, ... octombrie 2025

Nr. ...

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului pentru interconectarea Europei pentru perioada 2028 - 2034, de modificare a Regulamentului (UE) 2024/1679 și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/1153

COM (2025) 547 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 2, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului pentru interconectarea Europei pentru perioada 2028 - 2034, de modificare a Regulamentului (UE) 2024/1679 și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/1153, COM (2025) 547 final.**

Comisia a dezbătut prezenta propunere de Regulament în ședința din data de 21 octombrie 2025, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 138 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, Comisia pentru transporturi și infrastructură și Comisia pentru comunicații, tehnologia informației și inteligență artificială nu au avut obiecții pe textul propunerii de Regulament.

Descrierea documentului

Obiectivele generale ale programului sunt: construirea, dezvoltarea, securizarea, modernizarea și finalizarea rețelelor transeuropene din sectoarele transporturilor și energiei; facilitarea mobilității militare pe rețelele de transport transeuropene; ~~sprijinirea cooperării transfrontaliere în domeniul energiei regenerabile~~; facilitarea sinergiilor dintre sectoarele transportului și energiei. Programul ar trebui să devină operațional odată cu începutul următorului Cadru Financiar Multianual, la începutul anului 2028.

CEF3 (Mecanismul pentru Conectarea Europei) va finanța finalizarea rețelelor transeuropene de transport și energie, promovând tranziția UE către o economie verde, bugetul propus de 81,4 miliarde Euro, împărțit în 2 componente - transport și mobilitate militară (51,5 mld. Euro), respectiv energie (29,9 mld. Euro), fiind semnificativ mai mare decât cel din cadrele anterioare.

Bugetul CEF transport și mobilitate militară (51,5 mld. Euro) este dublu față de ediția anterioară, accesarea finanțării fiind direct corelată cu dezvoltarea de proiecte de interes comun/ PCI – în care România este menționată în 6 proiecte.

Este alocată o sumă consistentă pentru sprijinirea infrastructurii transfrontaliere cu dublă utilizare (17,6 mld Euro), ce va putea fi utilizată pentru cele patru coridoare prioritare de mobilitate militară, fiind prevăzută posibilitatea de participare a statelor candidate, precum Republica Moldova și Ucraina.

În schimb, CEF3 nu mai include sume pre-allocate pentru statele membre eligibile pentru politica de coeziune (alocări din Fondul de Coeziune în bugetul CEF Transport) și rate de finanțare de la UE de până la 85%.

Este reiterat principiul "use it or lose it", care permite retragerea fondurilor de la proiectele neimplementate sau întârziate (care nu încep în termen de 1 an pentru studii și 2 ani pentru lucrări).

Este prevăzută complementaritatea și realizarea de sinergii cu proiectele importante de interes european comun (IPCEI) axate pe infrastructura de transport și energie (România fiind implicată până acum doar într-un proiect IPCEI în domeniul microelectronicii, respectiv într-un proiect IPCEI în curs de aprobare în domeniul tehnologiei nucleare).

În urma examinării, membrii comisiei:

- constată că:

- temeiul juridic al prezentului act este reprezentat de art. 170 (rețelele transeuropene în sectoarele infrastructurilor de transporturi, telecomunicații și energie), art. 171 (finanțarea investițiilor din infrastructură), art. 172

(competențele pentru măsurile aferente art. 171), art. 194 alineatul (1) (cooperarea transfrontalieră în domeniul energiei din surse regenerabile) și art. 194 alineatul (2) (competențele pentru măsurile de la alineatul precedent) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);

- prezenta propunere **respectă subsidiaritatea**, conform Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, art. 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană;
- prezenta propunere **respectă proporționalitatea**, conform Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, art. 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană;

• **consideră:**

- de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - ✓ pentru România este important faptul că a fost menținut un instrument dedicat la nivelul UE pentru infrastructura de transport și energie (separat de pachetele naționale de investiții), având în vedere decalajele structurale de infrastructură din regiunile estice ale UE, poziția strategică a țării noastre la granița externă a UE și necesitatea consolidării securității în regiunea Mării Negre;
 - ✓ un aspect relevant (nefavorabil) pentru România este faptul că în propunerea de regulament privind CEF3 (Mecanismul pentru Conectarea Europei) nu se mai face referire la includerea de alocări din Fondul de Coeziune în bugetul CEF Transport, care ar fi permis, pentru statele membre eligibile, sume pre-allocate și rate de finanțare de la UE de până la 85% (România avea alocări 964,5 mil Euro în CFM 2021-27, respectiv 1,2 mld Euro în CFM 2014-2020);
 - ✓ infrastructura de transport și energie vor fi sprijinite atât prin CEF3, cât și prin alte programe și instrumente ale UE (precum Planurile de parteneriat naționale și regionale, Fondul European de Competitivitate, Programul-cadru Orizont Europa), astfel încât este extrem de importantă utilizarea cât mai eficientă a acestor instrumente;
- în conformitate cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, că:
 - ✓ pentru a realiza o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, UE are nevoie de o infrastructură actualizată, de înaltă performanță și rezilientă, care să ajute la conectarea și integrarea sectoarelor de transport și energie pe întreg teritoriul Uniunii;

- ✓ rețelele transeuropene de transport și energie de mare capacitate sunt necesare și pentru a spori reziliența și pregătirea în domeniul apărării militare a UE;

➤ similar cu Ministerul Apărării Naționale, că:

- ✓ propunerea de Regulament reprezintă mai mult decât un program financiar pentru infrastructură, întrucât constituie un demers strategic, prin care UE recunoaște stringența de a integra infrastructura civilă și militară într-o arhitectură comună de securitate, prin recunoașterea explicită a necesității modernizării rețelelor de transport pentru a facilita deplasarea rapidă și sigură, consacrarea ideii de infrastructură cu dublă utilizare civilă și militară, promovarea principiului securității energetice ca esențial pentru funcționarea infrastructurilor critice, pentru mobilitatea unităților și reziliența operațională, inovarea și digitalizarea în sprijinul apărării, precum și prin combinarea fondurilor publice și private și atragerea de capital prin Fondurile Europene de Investiții pe Termen Lung – ELTIF, care reduc riscul investițional;

• subliniază:

➤ în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:

- suma consistentă alocată pentru sprijinirea infrastructurii transfrontaliere cu dublă utilizare pentru mobilitatea militară, precum și faptul că pot participa și state candidate, poate spori șansele de reușită a proiectelor la care va participa România;
- în cadrul negocierilor pentru CEF3, România este interesată de aspecte precum obținerea unei componente financiare dedicate pentru statele din estul UE, modernizarea punctelor de trecere a frontierei din estul UE, conexiuni feroviare și rutiere interoperabile pentru îmbunătățirea conectivității cu Ucraina, Republica Moldova și Balcanii de Vest, sprijinirea modernizării infrastructurii existente;

➤ pe aceeași linie cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, că:

- ✓ CEF se axează pe proiecte care generează cea mai mare valoare adăugată europeană și catalizează investițiile către proiecte cu impact transfrontalier și sisteme interoperabile, contribuind la depășirea problemelor de coordonare ce decurg din natura multi – jurisdicțională a proiectelor;
- ✓ CEF ar trebui să fie utilizat pentru a oferi soluții la disfuncționalitățile pieței, sau la situațiile de investiții sub nivelul optim, în mod proporțional, fără a se suprapune cu finanțările private și fără a exclude aceste finanțări;

- la unison cu Ministerul Apărării Naționale, că:
- ✓ documentul confirmă o schimbare de paradigmă la nivel european, întrucât infrastructura nu mai este percepută doar ca un factor economic, ci ca un element de securitate și apărare; astfel, mobilitatea militară devine o prioritate, interoperabilitatea cu NATO este consolidată, iar reziliența infrastructurii la amenințări hibride este integrată între obiectivele programului;
 - ✓ CEF se profilează ca un instrument de integrare strategică, prin care UE își consolidează capacitatea de apărare colectivă, fără a duplica structurile existente, ci prin completarea și sprijinirea acestora;
 - ✓ prin accentul pus pe mobilitatea militară, pe infrastructura cu dublă utilizare și pe reziliența la amenințări hibride, propunerea de Regulament reflectă poziția UE în fața realităților geopolitice actuale;
 - ✓ dintr-o perspectivă militară europeană, CEF este un catalizator al cooperării civile și militare, un instrument de consolidare a autonomiei strategice și o garanție a faptului că infrastructura UE nu servește doar prosperității economice, ci și apărării și securității UE;

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu **majoritatea** voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2025) 547 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Senator Rodica Cușnir

SECRETAR,
Senator Andrei - Emil Dîrlău